

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	1 Mawrth 2012
Swyddogion Arweiniol:	Pennaeth Priffyrdd a Seilwaith / Pennaeth Gwasanaethau Cynllunio, Adfywio a Rheoleiddio
Awdur yr Adroddiad:	Prif Swyddog Strategaeth Adfywio a Buddsoddi
Teitl:	Digwyddiad Beicio Etape Cymru

1. Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Craffu ar y trefniadau a'r strategaeth gyfathrebu ar gyfer digwyddiad 2011, a'r manteision a gafwyd gan gymunedau lleol/golledion a ddiroddwyd gan fusnesau lleol o ganlyniad i ddigwyddiad 2011.

2. Pam cyflwyno'r adroddiad?

Ystyried adolygiad gan y Prif Swyddog Strategaeth Adfywio a Buddsoddi sy'n rhoi manylion y trefniadau ar gyfer digwyddiad 2011 Etape Cymru, a'r effaith a gafodd ar y gymuned leol, a gofyn am sylwadau'r Pwyllgor er mwyn cynorthwyo o ran gwella strategaethau cynllunio a chyfathrebu ar gyfer unrhyw ddigwyddiad tebyg yn y dyfodol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr adroddiad ac yn gwneud sylwadau ar y trefniadau gwell sydd i'w gweithredu ar gyfer digwyddiadau mawrion sy'n cau ffyrdd, megis Etape Cymru, gan gynnwys eu strategaethau cyfathrebu, i sicrhau bod cymunedau lleol yn cael y manteision mwyaf ac yn dioddef yr amhariad / golledion lleiaf o ddigwyddiadau o'r fath.

4. Manylion yr adroddiad

Cysylltwyd â Chyngor Sir Ddinbych gan K-Extreme, trefnydd digwyddiad beicio a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, mewn perthynas â digwyddiad beicio 'ffyrdd caeëdig' yn digwydd ar ddydd Sul 9 Hydref 2011. Cychwynnodd y daith yn Wrecsam ac roedd 65 milltir o'r llwybr yn mynd trwy Sir Ddinbych, yn arddangos cefn gwlad beicio gwych y sir. Roedd y gynulleidfa darged ar gyfer y digwyddiad yn farchnad gymharol anghyffwrdd. Gan ddefnyddio methodoleg Llywodraeth Cymru ar gyfer asesu digwyddiadau mawrion, amcanestynnwyd bod effaith economaidd y digwyddiad ar ardal Wrecsam/Llangollen yn rhyw £47,500 gydag ychydig dros 1000 o gyfranogwyr, sy'n rhesymol ar gyfer digwyddiad cyntaf.

Yn anuniongyrchol, cafwyd effaith economaidd fwy, ac efallai y bydd yn parhau, o'r adroddiadau yn y cyfryngau rhanbarthol a chenedlaethol a gynhyrchwyd gan y digwyddiad hwn.

Mae'r Grŵp Ymgynghorol ar Ddiogelwch (Gwasanaethau Argyfwng / Priffyrdd / yr Heddlu ar y cyd) yn hapus cymeradwyo digwyddiad arall o'r un natur yn defnyddio'r un llwybr neu lwybr tebyg cyn belled â bod materion rheoli traffig a threfnu pobl yn cael eu trin, yn unol â'r sesiwn dad-friffio. Dylid cynhyrchu cynllun rheoli digwyddiad gan y trefnwyr newydd yn amlygu'r cynllun ar gyfer ymgynghori, cyfathrebu a rheoli traffig gyda chysylltiad rheolaidd â swyddogion Cynghorau Wrecsam a Sir Ddinbych a'r Grŵp Ymgynghorol ehangach ar Ddiogelwch trwy gydol y digwyddiad.

Gan edrych i'r dyfodol, mae cais wedi ei wneud i Gyngor Sir Ddinbych a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam gan drefnwyr newydd Etape Cymru 2012 i'w gynnal yn yr un ardal ar ddydd Sul 9 Medi. Mae'r trefnwyr wedi cael un cyfarfod gyda Phriffyrdd, Adfywio a Rheolwr Prosiect Canolfan Ragoriaeth Beicio, i adolygu digwyddiad 2011 ac maent wedi derbyn argymhellion y Grŵp Ymgynghorol ar Ddiogelwch. Mae drafft cyntaf cynllun cyfathrebu ar gyfer Etape Cymru 2012 ynghlwm (atodiad 1) ar gyfer sylwadau.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu tuag at Flaenoriaethau Corfforaethol?

Mae Sir Ddinbych yn gyrchfan o safon ar gyfer beicio, nad yw mewn gwirionedd wedi ei darganfod eto, ac mae cyfle mawr i fanteisio'n economaidd o'r twf a welwyd yn y sector twristiaeth gweithgareddau. Mae adfywio'n un o flaenoriaethau corfforaethol y cyngor.

Mae rhannau arwyddocaol o Sir Ddinbych yn ddiweddar wedi eu dynodi'n Ganolfan Ragoriaeth Feicio Gogledd Cymru, gyda'r nod o *greu ardal a gydnabyddir yn genedlaethol fel cyrchfan trwy gydol y flwyddyn ar gyfer beicio ar ac oddi ar y ffordd a gweithgareddau awyr agored i bawb gyda golygfeydd eithriadol a gwrthgyferbyniol.*

Mae prosiect Canolfan Ragoriaeth Feicio Gogledd Cymru yn rhan o weledigaeth Visit Wales i greu ardaloedd twristiaeth rhagorol trwy raglen fuddsoddi arwyddocaol a ariennir gan y Gronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewropeaidd. Mae Cyngor Sir Ddinbych yn bartner arweiniol ar gyfer prosiect Canolfan Ragoriaeth Feicio Gogledd Cymru, sy'n bartneriaeth aroesol gyhoeddus/breifafat ar draws Conwy a Sir Ddinbych.

Mae Cyngor Sir Ddinbych hefyd yn ymroddedig i egwyddorion Rheoli Cyrchfannau, a gaiff eu gyrru gan y Strategeth Dwristiaeth ar gyfer Gogledd Cymru, lle mae'r Cynllun Gweithredu yn cynnwys datblygu digwyddiadau mawrion ac atyniadau a gweithgareddau awyr agored.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio gwasanaethau eraill?

Nid oedd unrhyw gyfraniad ariannol i'r digwyddiad gan Gyngor Sir Ddinbych.

Amser staff a ddarparwyd i Briffyrdd, Adfywio a phrosiect Canolfan Ragoriaeth Feicio i gefnogi gwaith cynllunio'r digwyddiad gan y trefnwyr. Nodyn: Cyllideb prosiect Canolfan Ragoriaeth Feicio, a arweinir gan Gyngor Sir Ddinbych (ffynonellau Ewropeaidd ac eraill) a ariannodd cost llythyrau gwybodaeth i drigolion a busnesau, yn ur un modd ag y mae wedi cefnogi digwyddiadau beicio eraill.

7. Pa ymgynghori a fu?

Ymgwymerwyd â gwaith ymgynghori ar gau ffyrdd gan y trefnydd yn uniongyrchol, gydag arweiniad gan swyddogion Cyngor Sir Ddinbych:

- Anfonwyd llythyrau at aelwydydd a busnesau yn yr ardaloedd a effeithiwyd ar 3 Mai 2011 a derbyniwyd ymatebion gan K-Extreme, a ddeliodd â hwy.
- Hysbysiadau Cyhoeddus yn y Wrexham Leader a'r Denbighshire Free Press
- Llythyrau wedi eu hanfon gan y trefnydd ar 9 Mai at gynghorau tref a chymuned a chynghorwyr sir ar hyd y llwybr – rhai trwy ebost, eraill trwy'r post
- Datganiad i'r wasg i'r cyfryngau lleol
- Cysylltodd clerc Cyngor Cymuned Llandysilio ar 18 Gorffennaf i ddweud nad oedd wedi cael cyfle i wneud sylwadau. Ail-anfonwyd y llythyr ac estynnwyd y cyfnod amser i ganiatáu cyflwyno sylwadau. O ganlyniad i'r cyfnod ymgynghori hwy, cynhaliwyd cyfarfod rhwng y trefnydd a Chadeirydd a Chlerc Cyngor Cymuned Llandysilio, y Cynghorydd Rhys Hughes a busnes lleol; hefyd yn bresennol oedd dau o swyddogion Cyngor Sir Ddinbych.
- O fewn Cyngor Sir Ddinbych – cafwyd ymgynghori a chyfranogiad gyda'r adrannau canlynol: Priffyrdd, Cludiant Cyhoeddus, Gwarchod y Cyhoedd, Iechyd a Diogelwch, Cefn Gwlad, Prosiect Canolfan Ragoriaeth Feicio, Adfywio a Thwristiaeth, y Prif Weithredwr, Cyfathrebu Corfforaethol, tîm Cyfreithiol ac Aelodau Arweiniol Adfywio a Phriffyrdd.
- Mae Heddlu Gogledd Cymru a gwasanaethau argyfwng eraill wedi chwarae rhan lawn, ac mae cyd-Grŵp Ymgynghori ar Ddiogelwch Wrecsam/Sir Ddinbych wedi cyfarfod i oruchwylio trefniadau rheoli traffig, cludiant a cherddwyr ar gyfer y digwyddiad hwn

- Cyfarfu trefnydd y digwyddiad gyda busnesau ymlaen llaw i geisio eu cael i gymryd rhan yn y gigwyddiad. Roedd busnesau lleol ar y ffyrdd a oedd yn cael eu cau dros dro hefyd yn cael eu hysbysebu ar wefan y digwyddiad ac mewn hysbyseb yn y wasg leol.

O ganlyniad i'r adborth o'r ymgynghoriad:

- Ystyriwyd nifer o opsiynau ar gyfer y llwybr, gyda llwybrau amgen yn cael eu trefnu lle'r oedd angen.
- Arweiniodd trafodaethau gyda'r tîm Cludiant Teithwyr at wyro'r llwybrau bysus ryw ychydig, gan sicrhau nad oedd ymyrraeth i'r amserlen
- Galwodd clerc Cyngor Cymuned Llandysilio am gyfarfod gyda threfnydd y digwyddiad, pan drafodwyd pryderon busnesau a thrigolion lleol. Rhoddwyd sicrhau y byddai arwyddion yn rhybuddio ynglŷn ag amserau cau'r ffyrdd yn cael eu rhoi allan rhyw bythefnos cyn y digwyddiad ac y byddai llythyrau at drigolion a busnesau, gydag awgrym o'r amserau cau, hefyd yn cael eu hanfon rhyw bythefnos cyn y digwyddiad.
- Gweithiodd Neuadd Gymunedol Carrog gyda'r digwyddiad trwy gynnig cyfleusterau toiled a lluniaeth ac annog gwylwyr. Cafwyd adborth gadarnhaol iawn ers y digwyddiad.
- Defnyddiodd trigolion Llandegla a Brynegwlys y digwyddiad fel achos codi arian ar gyfer Eisteddfod Genedaethol 2013 trwy werthu lluniaeth i'r gwylwyr.
- Defnyddiwyd y Ponderosa Café, ar Fwlch yr Oernant fel lleoliad i lansio'r digwyddiad i'r cyfryngau, a thra rydym yn deall bod rhannau o'r busnes wedi eu heffeithio'n megyddol ar y dydd, ymddangosodd bod y caffi yn brysurach nag a fyddai wedi bod fel arall ar Sul gwlyb ym mis Hydref.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid yw'r Cyngor wedi gwneud unrhyw gyfraniad ariannol i'r digwyddiad hwn.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y medrwn ei wneud i'w lleihau?

Risg i enw da, gan drigolion anfodlon a busnesau a effeithiwyd gan gau'r ffyrdd dros dro ar 9 Hydref 2011. Caiff y risg ei rheoli trwy atgoffa'r trigolion a'r busnesau ynglŷn â'r cynlluniau terfynol i gau ffyrdd i ganiatáu iddynt wneud cynlluniau teithio amgen os oes angen.

10. Pŵer i gymryd y Penderfyniad

Adran 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (ar gyfer hyrwyddo neu wella lles economaidd, cymdeithasol neu amgylcheddol ardal awdurdod lleol)

Erthygl 6 Cyfansoddiad y Cyngor

Swyddog Cyswllt:

Prif Swyddog Strategaeth Adfywio a Buddoddi, Ffôn/Tel: 01824 706707

Amserlen Gyfathrebu ar gyfer Etape Cymru 2012

Chwefror

- Cymryd rhan i benderfynu ar lwybr terfynol

Mawrth

- Cadarnhau'r llwybr a'r map (yn cynnwys amserau)
- Cymryd rhan i gysylltu â holl gynghorau plwyf a chymuned, ddiwedd y mis i'w hysbysu o'r digwyddiad a chau ffyrdd (gyda chymorth Wrecsam a Sir Ddinbych gyda rhestr gyswllt gywir)
- Cymryd rhan i gysylltu â holl fusnesau ac eglwysi a effeithir gan gau'r ffyrdd

Ebrill

- Cymryd rhan i drafod ymhellach gyda chynghorau cymuned os oes angen
- Rhoi hysbysiadau yn y wasg leol i hysbysu pobl o'r digwyddiad (gyda chymorth staff cyswllt / adran y wasg yn y cyngor)
- Llythyr drafft i drigolion i'w anfon i bob cartref ar y llwybr (i'w gadarnhau)
- Cymryd rhan i ddodi posteri gwybodaeth mewn lleoliadau allweddol ar y llwybr

Mai

- Cymryd rhan i gysylltu ymhellach gyda holl fusnesau a thrigolion sydd â phryderon
- Cymryd rhan i gysylltu â'r holl asiantaethau a all gael eu heffeithio gan gau'r ffyrdd (gofalwyr, doctoriaid ar alwad, cartrefi nyrsio ac ati)

Mehefin

- Cyfathrebu parhaus gyda'r holl bartïon perthnasol

Gorffennaf

- Cyfathrebu parhaus gyda'r holl bartïon perthnasol

Awst

- Arwyddion rhybuddio ymlaen llaw yn cael ei gosod o gwmpas y llwybr gan JT&M (bythefnos cyn dyddiad y digwyddiad)

Medi

- Arwyddion rhybuddio ymlaen llaw fel uchod
- Dodi conau ar holl ffyrdd ar y llwybr gyda rhybudd yn hysbysu trigolion bod y ffordd yn cau (noson 8fed Medi) l'w gadarnhau
- Cynlluniau gwyro ac arwyddion i'w gosod (ar fore'r digwyddiad)

- 9fed Medi – gorfodi cau'r ffyrdd (7am ymlaen)